

Memorandum 2019

Zes speerpunten voor een oudervriendelijk beleid

VCOV vzw – Ouderkoepel vrij onderwijs

"Geen enkele school kan goed werk leveren voor leerlingen als ouders en leerkrachten niet als partners en in het belang van de leerlingen samenwerken. Ouders hebben het volste recht om te begrijpen wat er gebeurt met hun kinderen op school en leerkrachten dragen de verantwoordelijkheid om die informatie zonder vooroordeel te delen met hen. Deze dialoog is niet mogelijk zonder wederzijds vertrouwen tussen de ouders en de leraar." (Dorothy H. Cohen)

Ouderbetrokkenheid bij de schoolloopbaan van kinderen en participatie van ouders aan het hele schoolgebeuren zijn voor de VCOV topprioriteit. De VCOV vindt het belangrijk dat schoolbesturen en schoolteams, naast de decretale inspanningsverplichting, werk blijven maken van deze opdracht.

Ouderbetrokkenheid moet concreet leven op een school. Dit kan niet zonder het fundamentele respect en vertrouwen dat de ouders en de school aan elkaar moeten geven. Ouders vertrouwen de (gedeelde) opvoeding en vorming van hun kinderen toe aan een deskundig en gezagvol schoolteam. Wederzijds respect garandeert dat deze samenwerking kan slagen.

Om deze doelstellingen te doen slagen, heeft de VCOV voor het beleid een nota samengesteld met 17 punten. Achteraan worden ze gevat in een schema. Uit de 17 punten distilleren we zes prioritaire speerpunten voor een oudervriendelijk beleid. Deze worden op de volgende pagina meteen toegelicht.

Zes speerpunten voor een oudervriendelijk beleid

1. Een warm en professioneel onthaal van ouders en hun kinderen

Een goede en professionele intake is een eerste stap in wat een goede studieloopbaanbegeleiding moet zijn. Een warm welkom zorgt ervoor dat leerlingen en hun ouders zich meteen thuis voelen op een school. Als het welzijn en het welbevinden van alle leerlingen en hun ouders harmonieus aansluiting vinden bij de aspiraties van een professioneel gevormd en betrokken schoolteam, zijn de slaagkansen voor alle leerlingen optimaal gegarandeerd. **De VCOV vraagt professionele inschrijfteams want zij zijn noodzakelijk om leerlingen en hun ouders deskundig wegwijs te maken in de leerwegen naar het meest geschikte diploma.**

2. Voldoende infrastructuur/capaciteit om de vrije schoolkeuze te waarborgen en een helder inschrijvingsbeleid

Kampeertoestanden – ook de ‘digitale’ - moeten definitief tot het verleden horen. Onderwijs moet voor elke leerling haalbaar, bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk zijn. Dit is een recht dat alleen maar kan gegarandeerd worden door te voorzien in **voldoende aanbod van multifunctionele onderwijs- en schoolinfrastructuur. Vrijheid van schoolkeuze** en een voor ouders **zeer duidelijke en verstaanbare aanpak van het inschrijvingsbeleid** zijn belangrijk om het recht op onderwijs concreet te maken voor elke leerling. In een diverse samenleving is ‘de gezonde **sociale mix**’ voor ons evident. **Overeenstemmende en voor elke school geldende afspraken** zijn daarvoor onmisbaar.

3. Welzijn en veiligheid met in het bijzonder de vraag naar een antipestbeleid en veilige en gezonde schoolomgevingen

Veilige en aangename leer- en werkomgevingen waar elk met zijn/haar context zichzelf mag zijn, renderen. Dit geldt ook voor leerlingen en hun leraren. Een schoolomgeving moet in elk opzicht de gezondheid en de veiligheid van leerlingen en hun leraren garanderen. De VCOV pleit voor **veilige schoolbuurten, zuivere lucht en een gezond aanbod van dranken en/of maaltijden** op school. Een professioneel **anti-pestbeleid**, een **krachtige en veilige leer- en leefomgeving** en een **deskundige coaching** gedurende het hele leerproces maken het plaatje compleet. Zo worden leerlingen gevormd tot actieve en kritische participanten aan de huidige en toekomstige samenleving waarin prestatiedruk meer en meer plaats maakt voor het bruto nationaal geluk.

4. Leerlingenbegeleiding met garanties op een vlot verloop van de schoolloopbaan en halt aan voortijdig schoolverlaten

Een **professionele en deskundige leerlingenbegeleiding** maakt steeds het verschil. Voor alle probleemsituaties op school moet steeds een luisterend oor en een deskundige begeleiding aanwezig zijn. Samen met de professionele aanpak van CLB-medewerkers en de ondersteuningsnetwerken, moet men voor alle leerlingen - met om het even welke (specifieke) leerbehoefte – komen tot een oplossing die gedragen wordt door alle betrokken partijen. Zo werkt men aan daadwerkelijke preventie van vroegtijdig schoolverlaten. Voor de VCOV is dit belangrijker

dan aan symptoombestrijding te doen. Daarom vragen we professionele leerlingenbegeleiders op school die mét de leerlingen en hun ouders praten over de meest geschikte hulpverlening. Op elke school moet men kunnen voorzien in **middelen om leerlingen met leerstoornissen of specifieke onderwijsbehoeften te kunnen remediëren**.

5. Inzet van brugfiguren en ouderwerkers om ouderbetrokkenheid en -participatie te realiseren op school.

Vorming en opvoeding vragen om een persoonlijke benadering. Om ouders en hun kinderen echt te betrekken bij het schoolgebeuren zijn ouderwerkers op school of brugfiguren in de brede schoolomgeving onmisbaar. ‘Samen school maken’ kan maar als elke betrokkene zich aangesproken weet door haar/zijn school. Zich verbonden weten, nodigt leerlingen en hun ouders uit tot engagement voor hun school. Ouderwerkers en brugfiguren faciliteren de brug van de leerling en zijn gezin naar school en omgekeerd. De VCOV pleit er voor dat **elke school de mogelijkheid moet krijgen een ouderwerker aan te stellen** zodat een goede relatie gezin - school gegarandeerd kan worden.

6. Betaalbaar onderwijs: een maximumfactuur voor het secundair onderwijs

Schoolkosten hypothekeren de studiekeuze van leerlingen en ouders in armoede. Onderwijs moet **betaalbaar en bereikbaar zijn voor alle leerlingen**. **Studietoelagen** moeten rekening houden met de kosten van de gevolgde studierichting, scholen moeten een **schoolkostenbeleid** voeren zodat elke leerling de richting kan volgen die zij/hij wenst. **Een maximumfactuur voor het volledige secundair onderwijs**, waarin men rekening houdt met de gevolgde studierichting, verschaft duidelijkheid en bevordert gelijke onderwijskansen.

De volledige nota met 17 punten

Een warm en professioneel onthaal van ouders en hun kinderen

Scholen die leerling- en oudervriendelijk zijn, scoren beter wat betreft welbevinden en prestaties van de leerlingen. Een ouderbetrokken schoolbeleid voeren houdt voor de VCOV in dat men zichzelf durft in vraag te stellen. Vervolgens kan de relatie met leerlingen en ouders met respect voor elkaar bijgestuurd worden. Waarden- en normenpatronen, verschillen in cultuur, verschillen in samenlevingsvormen, verschillen in historische achtergronden... nodigen uit tot gesprek met elkaar. Het is belangrijk de rijkdom van de diversiteit in identiteiten te integreren in het dagelijks schoolleven om de leerlingen met een open geest te leren participeren aan de samenleving van de toekomst.

De VCOV wenst dat het toekomstige onderwijsbeleid gestoeld is en blijft op deze uitgangspunten.

De nodige **faciliteiten voor een professioneel onthaal op school** mogen niet ontbreken. 'Onthaal' gaat daarbij verder dan enkel de eerste schooldag of -week. Het gaat over zich welkom voelen een gans schooljaar lang. Het gaat over warme en deskundige leraren die samen met ouders en leerlingen toekomstgericht overleggen over de schoolloopbaan en deze richting geven. Een goede intake en een goede start voorkomen niettemin problemen in het schoolloopbaanparcours. Zij voorkomen 'verrassingen' die vaak ontstaan vanuit onwetendheid en onbekendheid met het onderwijslandschap en met elkaar.

Leerlingen en hun ouders warm welkom heten op school betekent:

- tijd maken voor elkaar,
- professionals en tolken inzetten om mee de weg te tonen in het onderwijslandschap en de weg naar integratie,
- intakegesprekken professioneel organiseren zodat wederzijdse verwachtingen duidelijk zijn,
- elke communicatie moet doordrongen zijn van het gemeenschappelijke doel elk kind een kwaliteitsvolle vorming en opvoeding te geven.

De vaststellingen van het Rekenhof tonen aan dat scholen waar ouders zich welkom voelen en waar ze ernstig genomen worden in hun zorg en betrokkenheid, beter scoren op alle terreinen. Voor een schoolteam vereist dit vaardigheden om het vaak voorkomende wij-zij-denken te doorbreken.

Vrije schoolkeuze, inschrijving en capaciteit

De demografische evolutie van onze samenleving vereist meer capaciteit op scholen. De VCOV pleit voor:

- een **rationele aanpak** van de uit te voeren investeringen,
- een **flexibele aanwending** van onderwijsrealisaties. Onderwijsverstrekking is prioritair, maar afhankelijk van de demografische evolutie kunnen multifunctionele gebouwen later voor andere doeleinden aangewend worden.

In onze werking hebben we meermaals kunnen meemaken welke hiaten er zijn in het inschrijvingsdecreet. Goede afspraken, goede en transparante informatie en voldoende capaciteit voorkomen veel problemen. Toch sluit de schoolkeuze voor heel wat ouders vaak niet of onvoldoende aan bij hun wensen.

Iemands schoolkeuze mag niet bepaald worden door de financiële draagkracht van zijn/haar ouders. De VCOV pleit daarom op de eerste plaats voor **voldoende capaciteit**. Verder wensen we dat de **vrije schoolkeuze** op een haalbare manier wordt nagestreefd. Het vernieuwde inschrijvingsrecht dient consequent te worden opgevolgd in functie van verbeteringen. Het centraal aanmeldingsregister moet Vlaanderen breed worden geoptimaliseerd door het af te stemmen op het digitale registratiesysteem 'Discimus'. De carrousel die ontstaat door dubbele inschrijvingen wordt zo vermeden.

Een gezonde sociale mix van leerlingen moet het streefdoel blijven. In afwachting van een alternatief, pleit de VCOV voor het **behoud van de dubbele contingering**. De schoolbevolking hoort een afspiegeling te zijn van de samenleving. Het is dan ook belangrijk dat een bouwpolitiek/urbanisatie wordt nagestreefd waarin maximaal wordt ingespeeld op een gezonde sociale mix.

Initiatieven zoals 'School in Zicht' willen we gepromoot zien om de onbekendheid met (de onderwijskwaliteit van) scholen met veel SES-leerlingen weg te nemen. Scholen moeten worden aangemoedigd hun vaak 'selectieve' beleid te verlaten voor een meer 'inclusief' beleid. De vrees dat men aan kwaliteit inboet lijkt ons ongegrond als men hoge verwachtingen stelt, als men 'uit de leerling wil halen wat erin zit'.

Tot slot pleit de VCOV voor de **correcte aanwending van de (gekleurde) SES-middelen**: de doelgerichte aanwending van deze middelen is belangrijk voor het creëren van gelijke kansen.

Onthaal en begeleiding van anderstalige nieuwkomers

De VCOV pleit ervoor dat deze groep leerlingen zijn/haar **onderwijsloopbaan kan voltooien** vanuit het fundamentele recht op onderwijs voor elk kind en vanuit de toekomstperspectieven die we als samenleving verplicht zijn te bieden aan kinderen/jongeren in nood. We pleiten er ook voor om té ingrijpende **verhuisbewegingen te voorkomen** omdat dit de integratie en taalverwerving kan in de weg staan.

De toestroom van vluchtelingen is moeilijk voorspelbaar. Het is en blijft een maatschappelijk gegeven waar men rekening moet mee blijven houden. Het onthaal van en de zorg voor (niet-begeleide) minderjarige vreemdelingen mag niet aan het toeval overgelaten worden. Scholen moeten voldoende 'toegerust' zijn om deze opdracht waar te maken: kennis, middelen en voldoende personeel (ad hoc) mogen niet ontbreken. De verworven expertise wat betreft onderwijs aan OKAN-leerlingen mag niet verdwijnen.

Veiligheid en welzijn voor het schoolteam, leerlingen en ouders

De VCOV vraagt voor scholen **de nodige middelen** opdat zij een actief welzijns- en veiligheidsbeleid kunnen waarmaken, **materieel/infrastructureel** maar ook op het vlak van **geestelijk welzijn**.

Een concreet voorbeeld van dit laatste is de pestproblematiek. Ondanks vele inspanningen blijft dit een hardnekkig probleem voor kinderen en hun ouders. Omwille van de ernst van de problematiek menen we dat een **verplicht antipestbeleid voor elke school** een gerechtvaardigde vraag is. Scholen zouden de expliciete opdracht moeten krijgen om een beleid uit te werken dat (cyber)pesten en ander grensoverschrijdend gedrag terugdringt. In situaties waar dit niet volstaat en waar ouders het gevoel hebben noch bij de school, noch bij het CLB terecht te kunnen, kan een neutraal **meld- en hulppunt** soelaas bieden. Dergelijk meld- en hulppunt wordt bemand door experts.

Veilige en gezonde schoolomgevingen zijn belangrijk voor het 'leren leren' en het welzijn en de gezondheid van alle betrokkenen. Gelukkige leerlingen hebben nog meer garanties voor goede

leerprestaties. Een krachtige én veilige leeromgeving is niet alleen voor de leerlingen belangrijk, maar is ook voor de leraren een uitdaging, een extra prikkel om meer kansen te geven aan hun leerlingen. Kunnen daartoe bijdragen: verkeersveiligheid op en rond de school, een veilige infrastructuur (bijv. brandveilig, asbestneutraal, gezonde luchtkwaliteit, leerling-vriendelijke en veilige speelplaatsen, toegankelijkheid van de school...)

Perceptie aso, bso, tso, kso

De VCOV pleit voor **een gelijkwaardige waardering van alle onderwijsniveaus en alle onderwijsvormen**. Op welk niveau ook, het beste uit elke leerling halen is de boodschap. Elke leerling krijgt op die manier de garantie dat hij/zij op een volwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving van de toekomst. Ieders bijdrage aan die samenleving is immers belangrijk, ongeacht de opleiding die men genoot. Ouders hebben geen probleem met de verschillen in onderwijs, wel met de foute perceptie ervan!

Voor de VCOV moet het onderwijsbeleid daarom getuigen van de juiste perceptie op het onderwijs van de toekomst. Een juiste - lees: menswaardige - inschatting van maatschappelijke tendensen en eisen is belangrijk om de gepaste 'onderwijsantwoorden' te geven. De VCOV hoopt dat men in de uitwerking van de modernisering van het secundair onderwijs voldoende oog heeft voor de nadelige gevolgen van een foute perceptie, één van de instandhouders van het beruchte watervalstelsel. 'Opzalmen' daarentegen zou meer mogelijk moeten zijn.

Recht op leerlingenbegeleiding

De VCOV is tevreden met het feit dat alle scholen in 'leerlingenbegeleiding' moeten voorzien, in samenwerking met de CLB's.

Een goede leerlingenbegeleiding staat zo dicht mogelijk bij de leerling en zijn/haar ouders. De brug naar ouders en welzijnspartners moet gestroomlijnd aanwezig zijn op een school. Zo zijn het welbevinden en een vlot verloop van de schoolloopbaanbegeleiding gegarandeerd en wordt vroegtijdig schoolverlaten vermeden.

De VCOV pleit voor **voldoende middelen en omkadering** om in deze zorg te voorzien en om voldoende aan de zorg van leerlingen tegemoet te kunnen komen. **Professionalisering** van leerlingenbegeleiding is een must om efficiënt en op maat van elke leerling te kunnen functioneren. De zorgcoördinatie in het basisonderwijs bevestigt het belang van competente leerlingbegeleiders die het zorgcontinuüm concreet gestalte geven en bewaken op school.

Ouderwerker en brugfiguren op school

De gezinssamenstelling, de gezinslasten, de gewijzigde samenlevingsvormen, de woon- en leefkwaliteit, familierelaties, netwerkrelaties... ondergingen de laatste decennia ingrijpende veranderingen. Scholen moeten hierop kunnen inspelen.

Brugfiguren kunnen de band met de school aanhalen waar deze dreigt in de verdrukking te komen. Een **ouderwerker** kan een ouderwerking op touw zetten om niet alleen de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie te verhogen, maar vooral om de binding met elkaar te verhogen. Onze samenleving moet in tijden van verandering een warme samenleving blijven waarin kinderen kunnen opgroeien tot burgers met verantwoordelijkheidszin. Brugfiguren en ouderwerkers maken mogelijk dat scholen uitgroeien tot plaatsen waar men structuur en warmte biedt.

Schoolloopbaan van alle leerlingen

Een schoolloopbaan vlot doorlopen is niet altijd evident. Leerlingen en hun ouders moeten zich bewust zijn van het belang van **een goede studiekeuze**. Onze samenleving draagt de verantwoordelijkheid om jonge mensen bewust te maken van het belang van **talentontwikkeling**. Groepen die zich hier minder van bewust zijn, door welke omstandigheden ook, moeten voor de VCOV de kans krijgen zich bewust te worden van hun talenten om ze vervolgens te ontwikkelen.

De toekomstige samenleving moet daarom plaats inruimen op de arbeidsmarkt en in de samenleving in het algemeen om de volwassenen van de toekomst een volwaardige plaats in het geheel te geven. 'Haal uit je wat in je zit' is de hoge eis die elke school moet stellen aan elke leerling. Een toekomstgericht beleid moet erop gericht zijn hiervoor de nodige plaats te voorzien in een (deel-) economie die duurzaam is op alle vlakken.

Op school zelf pleit de VCOV voor het consequent gebruik van de basofiche, het leerlingendossier, voor handen zijnde info zoals bijv. onderwijskiezer, clb... en begeleiding om op het juiste moment de juiste keuzes te maken.

Toetsen, huiswerk en examens

De stress die gepaard gaat met toetsen, huiswerk en examens vraagt om een **gepaste benadering van evaluatie** in het algemeen. Een toekomstgerichte evaluatie moet goed worden gekaderd en geduid naar leerlingen en hun ouders. De spanningen daaromtrent moeten ernstig genomen worden zodat de gezonde spanning voor een evaluatiemoment het niet moet afleggen voor verlammeende en demotiverende stress voor evaluatie.

Voor de VCOV moet ons onderwijs op een eigentijdse en toekomstgerichte wijze omgaan met de evaluatie van het kennen en kunnen van de leerlingen. De balans tussen school en thuis moet gezond blijven. Waar nodig moet de druk verminderd worden.

Naast de cognitieve ontwikkeling is het belangrijk dat scholen aandacht blijven besteden aan de **emotionele, sociale, artistieke en morele ontwikkeling** van leerlingen, rekening houdend met de sociale achtergrond van alle leerlingen. In het verlengde hiervan is de evaluatie van het totale kennen en kunnen van een leerling gewenst, inclusief de gewenste (beroepsgerichte) **attitudes**.

Indien leerlingen achterstand opliepen, pleit de VCOV voor **remediëring op school** en de daarbij horende middelen. Remediëring moet echt geïntegreerd worden in het zorg-/remediëringaanbod en -beleid op een school. Bijlessen zijn te vaak het allerlaatste, doch niet voor elke ouder haalbare, redmiddel voor een leerling.

Schooluitval

Vroegtijdig schoolverlaten is een pijnpunt in ons onderwijssysteem. Veel factoren dragen hiertoe bij, zowel binnen als buiten de onderwijswereld, individueel, familiaal...

Symptoombestrijding van vroegtijdig schoolverlaten volstaat om gewetens te sussen. Dieperliggende oorzaken aanpakken moet voor de VCOV leiden tot fundamentele koerswijzigingen in de aanpak en preventie van vroegtijdig schoolverlaten. Het onderwijsveld heeft daarom nood aan bruggenbouwers in de figuur van deskundige **leerlingenbegeleiders en brugfiguren** tussen de school en de leerlingen en hun ouders. De VCOV pleit daarenboven voor een verdere uitbouw van de samenwerking met de sector **welzijn** omdat de oorzaken voor vroegtijdig schoolverlaten vaak wijzen op de nood aan een **schooloverstijgende aanpak**.

Het deficit-denken dat aan de basis ligt van het behoud van het status quo – de kansarme leerling riskeert het eerste slachtoffer te zijn van het watervalstelsel – moet daarbij plaats inruimen voor een **emancipatorische kijk op elke leerling**.

Participatiestructuren en BOS

Voor de VCOV is het belangrijk dat schoolbesturen nog meer werk maken van de **inspanningsverplichting** om een ouderraad en schoolraad te installeren. De VCOV vindt het belangrijk dat de ouder- en schoolraad een afspiegeling zijn van de schoolpopulatie. Zowel van het schoolteam als van de ouders vragen we een inspanning om de participatieorganen aantrekkelijk te maken voor het brede ouderpubliek. Hierbij moet er extra aandacht gaan naar het onthaal van nieuwe ouders in de raden, het gebruik van klare taal, het organiseren van laagdrempelige activiteiten...

Het besturen van een school is geen sinecure. De VCOV is er dan ook voorstander voor dat de krachten gebundeld worden via bestuurlijke optimalisering. Dit mag onder geen beding inhouden dat kleine schooltjes het onderspit moeten delven. Integendeel, de VCOV pleit voor het **behoud van kleine, leefbare wijkafdelingen of vestigingen**. Schoollopen in de onmiddellijke omgeving van de woonplaats is niet alleen voor het welzijn belangrijk, maar ook voor het milieu en de veiligheid in de schoolomgeving. In het secundair onderwijs in het bijzonder, mag bestuurlijke optimalisering niet ten kosten gaan van **haalbaar, bereikbaar en betaalbaar onderwijs**.

Bestuurlijke optimalisering mag niet betekenen dat inspraakorganen verdwijnen of bedreigd worden in hun bestaansreden. De VCOV pleit voor het erkennen van de bestaande inspraakorganen binnen de op til zijnde herstructureringen van het onderwijslandschap. Wij pleiten voor een **verankering van ouderraden aan de plaatselijke school**, maar zijn voor overlegmomenten tussen de verschillende vestigingen van een schoolbestuur. De rol van de schoolraad en het medezeggenschapscollege mag niet gereduceerd worden tot een formele aangelegenheid. Hun rol is vanuit participatief oogpunt belangrijk voor een gedragen besluitvorming op bestuursniveau.

Lerarenloopbaan

Uit onze bevragingen blijkt telkens dat ouders veel respect hebben voor de taken en het werk van de leraar. Net als de samenleving in het algemeen, verwachten zij ook veel van de leraren van hun kinderen. Die balans moeten we op elkaar afstemmen zodat de lerarenloopbaan aantrekkelijk én doenbaar blijft.

De VCOV pleit voor een **correcte waardering van de lerarenloopbaan**, zowel financieel als maatschappelijk. We vragen de overheid eigentijdse en haalbare perspectieven te bieden aan leraren die hun onderwijsopdracht professioneel, leerling- en oudergericht ter harte nemen. Functionerings- en evaluatieprocedures zien we graag geoptimaliseerd vanuit de vertrouwensbasis die wij belangrijk vinden in leraren hun beroepspraktijk.

Ook voor de leraar wensen we **voldoende omkadering** zodat men de professionaliteit kan blijven garanderen. Als deze middelen goed besteed worden, worden elders kosten bespaard in het begeleiden van kinderen, jongeren en hun ouders in bijvoorbeeld de sector welzijn. Als onderliggende doelstelling blijft gelden dat het behalen van een diploma de beste garantie geeft op een betere participatie aan de maatschappij.

Tot slot vinden we het belangrijk dat men, op het ogenblik dat men werkt aan het aantrekkelijker maken van de lerarenloopbaan, de grieven die bij de leraren leven meteen een oplossing biedt:

minder planlast, coaching, reële doorstroommogelijkheden, correcte verloning... In de lerarenpool horen voor de VCOV ook ervaren leraren thuis. Zij kunnen met hun expertise het mentorschap met verve waarnemen.

Onderwijs en identiteit

Onze samenleving maakt duidelijk dat schoolteams moeten kunnen omgaan met diversiteit en de identiteit die daar telkens achter schuilgaat. Het vaak aanwezige wij-zij-denken moet plaats maken voor een wij-cultuur waarin het respect voor elkaars eigenheid primeert. **Respect voor de thuistaal** van leerlingen en hun ouders is belangrijk. Onderzoeken van het CTO Leuven en van de UGent tonen het belang aan van het beheersen van de thuistaal om zich vlot het Nederlands eigen te maken. In het **talenbeleid** van een school willen we:

- hoge verwachtingen rond het verwerven van de Nederlandse taal terugvinden,
- de visie op vreemdetalenonderwijs verduidelijkt zien,
- respect voor de thuistaal terugvinden in concrete afspraken.

Identiteit houdt veel meer in dan taal alleen. Het gaat om normen en waarden van een cultuur. Het gaat om eigen tradities en rituelen. Het gaat om wie iemand eigenlijk is. De VCOV erkent dat dit geen makkelijke opdracht is, maar hoopt dat beleidsmakers een **geest van eenheid in verscheidenheid** kunnen laten waaien in onze scholen. Ouders dragen in niet-geringe mate bij aan de manier waarop hun kinderen zich deze instelling eigen maken.

Onderwijs en inclusie

Elk kind heeft recht op onderwijs en heeft recht op een plek in ons onderwijs waar het zich thuis voelt. Naast het reguliere onderwijs kan het buitengewoon onderwijs voor die leerlingen de plaats zijn waar men **onderwijs op maat** van die leerling aanbiedt. Voor de VCOV bevindt de setting hiervan zich **bij voorkeur in of nabij het regulier onderwijs**. Onderwijs op maat brengt consequenties met zich mee in aanpak en begeleiding. Onze samenleving is dit aan deze kinderen verschuldigd.

Een inclusieve samenleving gaat hand in hand met inclusief onderwijs en omgekeerd. De VCOV timmert mee aan de weg om deze doelstelling waar te maken. Beleidsmakers roepen we op om, zoals het VN-verdrag voorschrijft, voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften het kader te creëren en te implementeren voor de nodige ondersteuning in samenspraak met de leerling en haar/zijn ouders. De huidige **ondersteuningsnetwerken** betekenen een eerste stap naar een inclusief onderwijs. De onderwijspraktijk doet ons de vraag stellen naar verdere optimalisering van dit initiatief.

Voor- en naschoolse opvang

Voor werkende ouders – in onze huidige en toekomstige samenleving verwacht men dat elke volwassene de stap zet naar de arbeidsmarkt - is de balans tussen gezin, werken en het opvoeden van schoolgaande kinderen niet evident. **Betaalbare voor- en naschoolse opvang** is daarom vereist.

Wie de organisatie ook op zich neemt, de VCOV verwacht **deskundig personeel** voor deze taak. De samenwerking met de sector welzijn mag men niet uitsluiten opdat de kinderen met specifieke behoeften ook kunnen rekenen op professionele ondersteuning in de voor- en naschoolse opvang.

Regelgeving, prijsafspraken en overleg zijn de voorwaarden om goede kinderopvanginitiatieven te garanderen.

Onderwijs, ouders en kinderen in armoede: schoolkosten

Armoede blijft een hypotheek leggen op een geslaagde schoolloopbaan. De kosteloze toegang tot onderwijs zien we in het gedrang komen door hoge en weinig transparante rekeningen die scholen aanrekenen aan ouders voor het bereiken van de leerplandoelstellingen bij hun kinderen.

De VCOV pleit voor het aan banden leggen van de vaak te hoog oplopende schoolrekeningen door het invoeren van een **maximumfactuur voor het volledige secundair onderwijs, rekening houdend met de studierichting**. De studierichtingseigen kosten die in de tweede en derde graad erg verschillen, moeten voorafgaand, transparant en zo economisch mogelijk berekend, worden aangerekend. Stappenplannen om een **transparant schoolkostenbeleid** te voeren moeten geïntegreerd worden in de opmaak van de bijdrageregeling.

De VCOV vindt het belangrijk dat leraren, leerlingen en hun ouders hun stem laten horen in het schoolkostenbeleid van een school. **Studietoelagen 'op maat'** moeten het tot slot mogelijk maken dat alle leerlingen hun gewenste studiekeuze kunnen volgen.

Toekomstvisie op onderwijs

Een samenleving die zichzelf respecteert, draagt zorg voor de toekomst en faciliteert dit voldoende. De return hiervan is een feit, zeker met betrekking tot kwaliteitsvol onderwijs. Ons onderwijs moet **breed vormend** zijn en blijven en mag niet enkel afgestemd worden op de noden van de arbeidsmarkt. Haalbaar, bereikbaar en erop gericht dat het beste uit elke leerling moet worden gehaald: dat is het onderwijs van de toekomst voor de VCOV. Ouders zijn en blijven in de realisatie van deze doelstelling een belangrijke partner. De binding die elke school tussen de leerling, het schoolteam en de ouders moet realiseren vraagt om professioneel, betrokken, geëngageerd en voldoende personeel.

MEMORANDUM 2019 - VCOV, OUDERKOEPEL VRIJ ONDERWIJS

